

ale zdają się też gwarantować skuteczne jej nauczanie. Tacy znani i uznani uczestnicy sympozjum jak J. Majewski, T. D. Łukaszuk, S. Wielgus, Z. J. Kijas, L. Balter, K. Guzowski, J. Bolewski, K. Góźdz, E. Adamiak, prezentujący różne ośrodki akademickie kraju, podjęli szereg ważnych kwestii. W sposób kompetentny podzielili się w swoich wystąpieniach dojrzałymi przemyśleniami właśnie na temat wymagań publicystyki teologicznej, języka przekazu, uwagami na temat podręczników teologii dogmatycznej zarówno rodzimych jak i będących tłumaczeniami oraz spostrzeżeniami odnośnie do prowadzenia ćwiczeń (programy, źródła, metody). Wracając ponownie do trójczłonowego ujęcia teologii dogmatycznej należy zauważyć i to, że jest to wyraz pójścia za wskazaniem *Ratio institutionis*, których polska wersja znana pod tytułem *Zasady formacji kapłańskiej* wyraźnie zaleca ożywienie wykładów poprzez paralele do nich

ćwiczenia oraz opracowywanie przez wykładowców solidnych podręczników dla studentów teologii. Polscy dogmatycy otworzyli się tu nie tyle na ducha czasu, co na Ducha, który idzie ze wskazań Soboru Watykańskiego II, adhortacji *Pastores dabo vobis*, Kodeksu Prawa Kanonicznego i zaleceń Kongregacji ds. Wychowania Katolickiego.

Ostatecznie jedynie należy pogratulować ks. Kozakiewiczowi, pracownikowi naukowemu Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, który uprzystępnia i upowszechnia owoce tego interesującego sympozjum w postaci druku zwartej, jakim jawi się omawiana książka. Dlatego po lekturze tej cennej i fachowej pracy chciałbym gorąco zachęcić zarówno adeptów jak i długoletnich już wykładowców do studium tej udanej pozycji na temat zgłębiania prawd chrześcijańskiej wiary i nimi się dzielenia, zwłaszcza w formie akademickich wykładów.

o. Andrzej Napiórkowski OSPPE

Ugo Vanni, „*Divenire nello Spirito*”. *L'Apocalisse guida di spiritualità*, Roma 2001, stron 234

Książka zredagowana przez Ugo Vanniego została opubliko-

wana w roku 2001 we Włoszech. Jej autor znany jest z krytycznych i

profesjonalnych komentarzy do Apokalipsy św. Jana. Pozycja ta zasługuje na jej prezentację w polskich wydawnictwach naukowych ze względu na aktualny temat związany z ciągłym pogłębianiem duchowego odczytywania Biblii.

Dzieło jest podzielone na czternaście części, poprzedzonych wstępem. Pierwsza część zawiera wprowadzenie w duchowość *szkoły apokaliptycznej*. Druga część mówi o modlitwie jako genezie duchowości. W części trzeciej Ugo Vanni zwraca uwagę na słowa liturgii, by w rozdziale czwartym opisać zgromadzenie liturgiczne, prowadzące do Chrystusa (rozdz. piąty). Kolejne paragrafy idą dalej w rozważaniach i wyjaśnieniach tekstu Apokalipsy św. Jana. Jest tu mowa o Bogu 'obecnym', który jako 'Oblubieniec', przyjdzie w odpowiednim, dziejowym momencie na sąd

(paragrafy: 6-9). W życiu duchowym człowiek jest podmiotem samokształcenia w oparciu o łaskę Bożą. Człowiek winien więc wejść w świat duchowości biblijnej, aby otrzymać 'błogosławieństwa' od Pana i udział w Niebieskim Jeruzalem (rozdziały: 10-14).

Autor mówi do czytelnika językiem naukowym, ale jednocześnie zrozumiałym, powołując się w koniecznych miejscach na słowa oryginalne - zapisane w języku greckim (w transliteracji włoskiej). W trudniejszych miejscach stosuje przypisy, na podstawie których łatwo można dotrzeć do głównej myśli autora.

Książka prezentowana w niniejszej recenzji dziś dostępna jest we Włoszech w dobrych księgarniach naukowych, związanych z bibliastyką.

Ks. Bogdan Zbroja